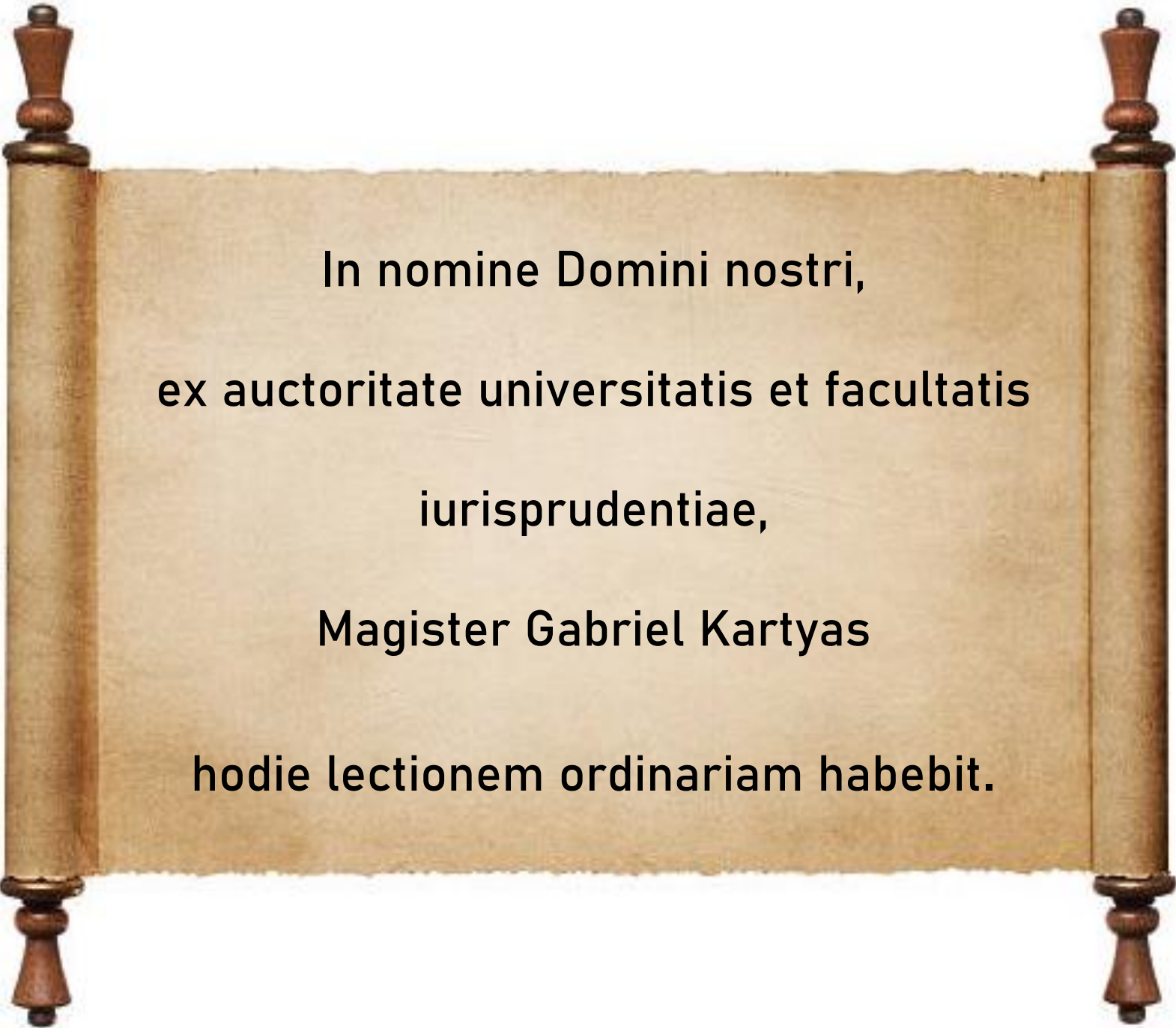

A munkajog „Szent Tehenei”

Dr. Kártyás Gábor

Pázmány Péter Katolikus Egyetem

A scroll with a light brown, textured surface, held by two wooden rollers with decorative finials. The text is written in a bold, black, sans-serif font, centered on the scroll.

In nomine Domini nostri,
ex auctoritate universitatis et facultatis
iurisprudentiae,
Magister Gabriel Kartyas
hodie lectionem ordinariam habebit.

Szent tehenek a hindu vallásban...

... és a jogrendszerben

- Hosszabb ideje hatályos szabály, vagy érvényesülő jogtétel
- Különösebb aggály, kétség nélkül alkalmazzuk
- DE: valójában (már) nem szolgál gyakorlati igényeket
- Minden szent tehén rossz szabály, de nem minden rossz szabály szent tehén.

Miről lesz szó?

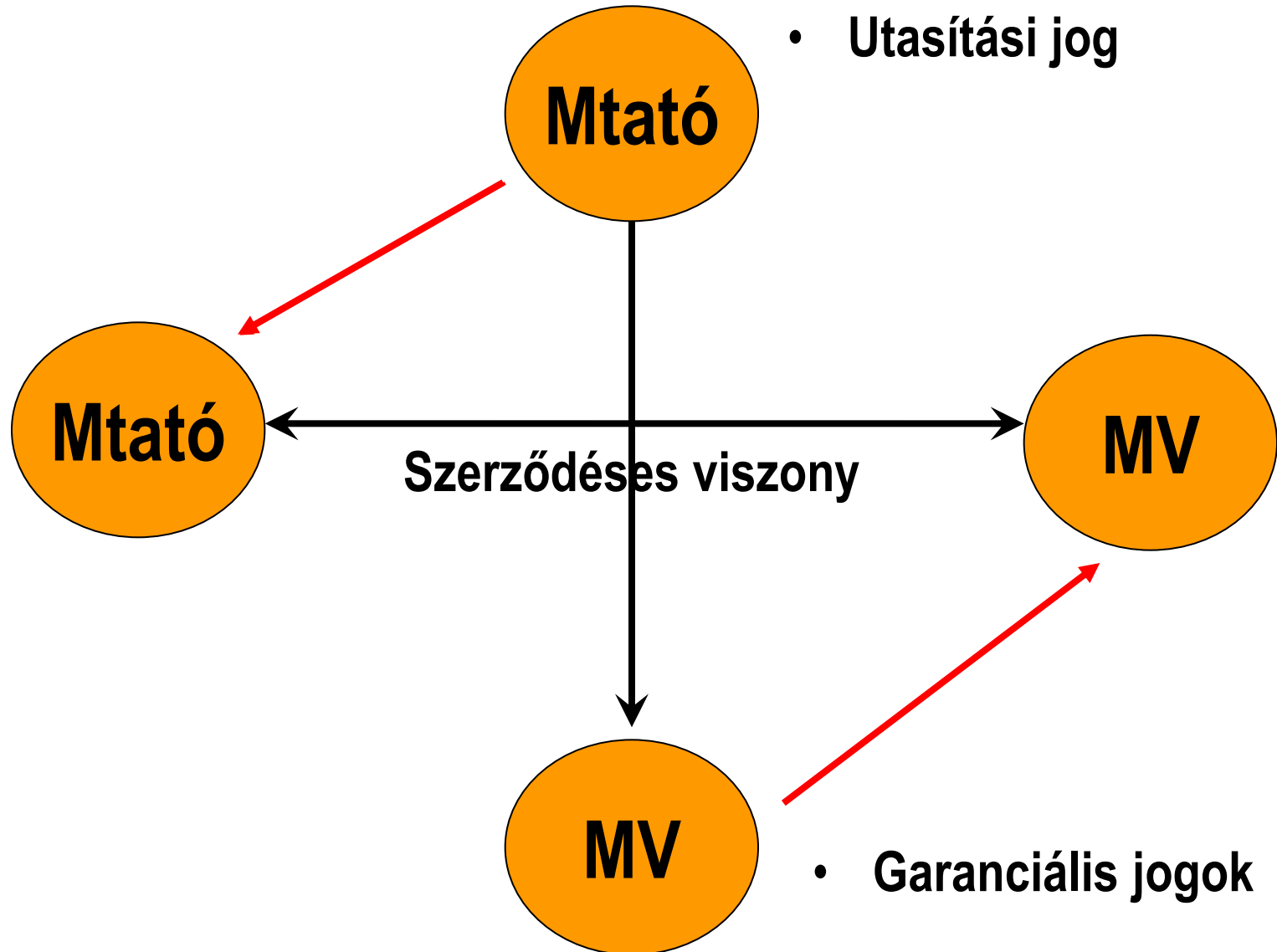

- 1) Szent tehén-e az egész munkajog?
- 2) Szent tehén-e az üzemi tanács?
- 3) Szent tehén az alapokban: a munkaidő és pihenőidő
- 4) Szent tehén a részletekben: a szabadság
- 5) Amikor a szent tehén vadászat téves: a munkavédelem

1) Szent tehén-e az egész munkajog?

A munkajog célja

2) Szent tehén-e az üzemi tanács?

Kérdés, év		Igen	Nem	Nem tudja
Munkahelyén működik-e szakszervezet?	2015	25,1	62,4	12,5
	2020	23,6	65,5	10,9
Tagja-e szakszervezetnek?	2015	9,0	88,8	2,1
	2020	7,4	90,0	2,7
Munkahelyén működik-e üzemi (közalkalmazotti) tanács?	2015	17,9	63,5	18,5
	2020	16,4	64,9	18,6
Munkahelyén van-e érvényben kollektív szerződés?	2015	20,6	57,3	22,1
	2020	18,5	57,8	23,8

*KSH, munkaerő-felmérések 2015.
és 2020.*

Érvek ellene...

- Széll Kálmán terv (2011. ápr.):
„...megszűnik a munkavállaló valós védelmét ellátni nem tudó, vállalatvezető idejét rabló kötelezettség.”
- Helyi szinten aktív szakszervezetek
- Az üzemi tanács feladata a munkaviszonyra vonatkozó szabályok megtartásának figyelemmel kísérése. [Mt. 262. § (1) bek.]
- Mi a szankció?

Érvek mellette...

"When we want your opinion,
we'll give it to you."

3) Szent tehén az alapokban: A munkaidő és pihenőidő

Bináris megközelítés

2003/88/EK irányelv 2. cikk

Munkaidő

- az az időtartam, amely alatt a munkavállaló dolgozik, a munkáltató rendelkezésére áll, és tevékenységét vagy feladatát végzi

Pihenőidő

- ami nem munkaidő

Munkaidő

Pihenőidő

Nincs átmeneti kategória!

Ügyeleti idő

Jäger (C-151/02), SIMAP (C-303/98), Vorel (C-437/05)

Készenléti idő

Matzak (C-518/15)

Munkába járás ideje

Tyco (C-266/14)

*...a munkavállalóval szembeni kööttségek **objektív módon és igen jelentős mértékben korlátozhatják** a munkavállaló arra vonatkozó lehetőségét, hogy azt az időt, amely alatt nem tartanak igényt a munkavégzésére, **szabadon ossza be és személyes szükségleteire fordítsa.***

C-214/20. p. 38

17:09

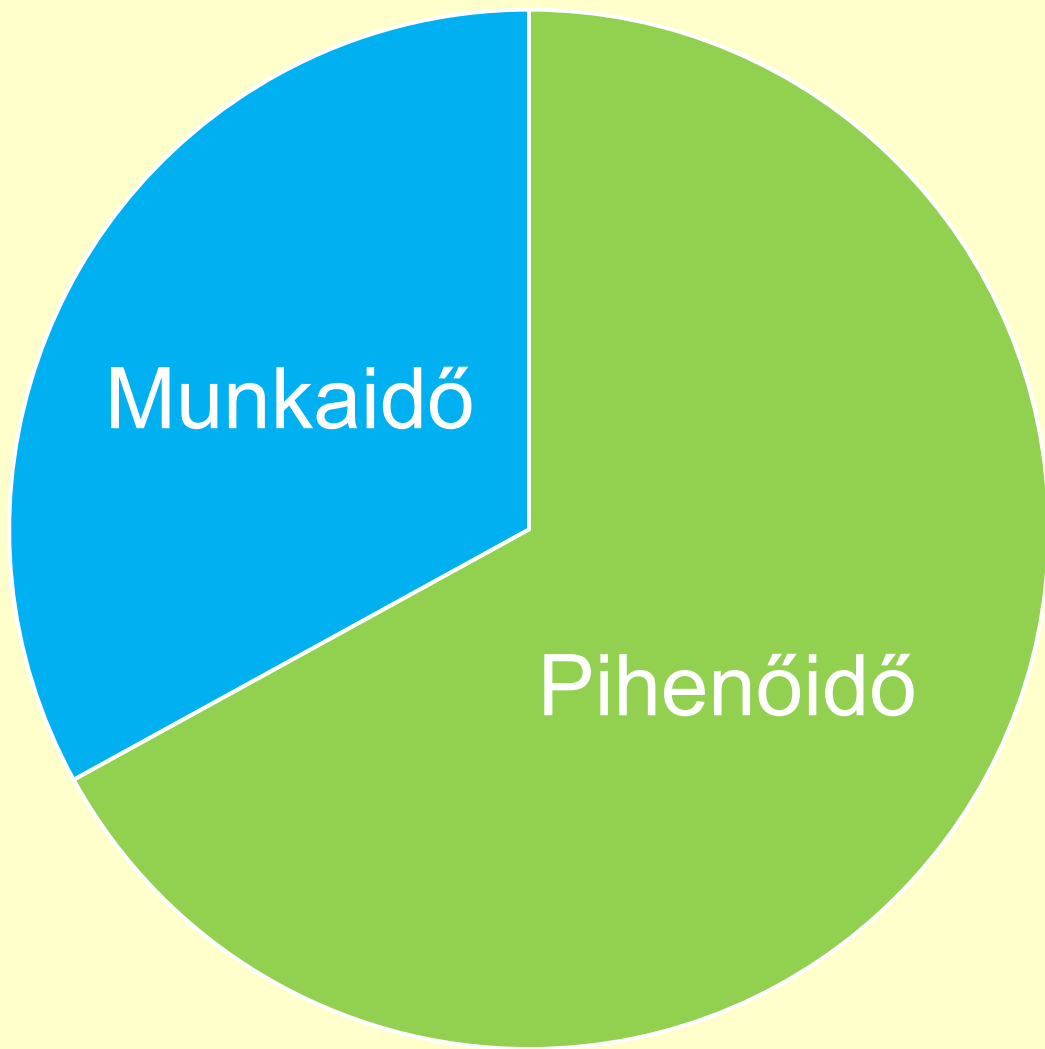
Be tudnád
fejezni a
Daytone-aktát
még ma? János
holnap
reggelre
szeretné
megkapni a
teljes
keresetet.

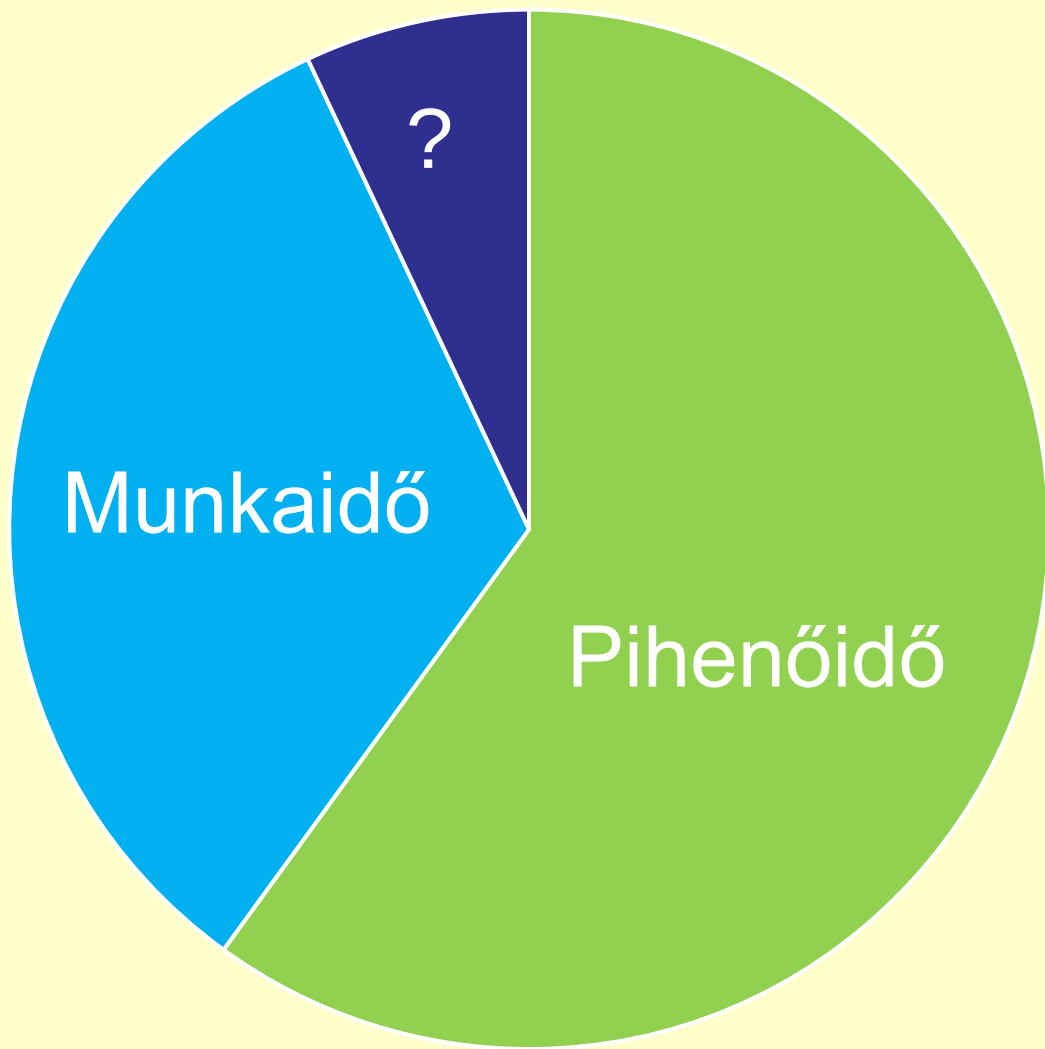
17:09

Hova tetted a
Daytone-aktát?

17:09

Visszatérve a
Daytone-
projektre. Mi
lenne, ha
novembertől
átvennéd az
egész jogi
osztályt?
Gondold át, és
holnap
megbeszéljük!

4) Szent tehén a részletekben: a szabadság példája

Elavult pótszabadságok

A föld alatt állandó jelleggel vagy az ionizáló sugárzásnak kitett munkahelyen naponta legalább három órát dolgozó munkavállalónak évenként öt munkanap pótszabadság jár.

[Mt. 119. § (2) bek.]

Két fontos (?) tilalom

***A szabadságot – a 125. §-ban foglaltakat kivéve
– megváltani nem lehet. [Mt. 122. § (5) bek.]***

***A szabadságot a munkaidő-beosztás szerinti
munkanapokra kell kiadni. [Mt. 124. § (1) bek.]***

Az alapvető rendeltetéshez kell, de...

- gyakorlati igények?
- felek megállapodása?

Betegszabadság – csak orvosi igazolással

*A keresőképtelenség elbírálásának célja, hogy a betegszabadság, illetőleg táppénz igénybevételehez **megállapítsa és igazolja**, hogy a munkavállaló (biztosított) a munkáját betegsége vagy beteg gyermeke ápolása miatt ellátni nem tudja.*

[102/1995. (VIII. 25.) Korm. Rendelet 1. § (1) bek.]

Betegszabadság egykor...

Nem kell a keresőképtelenséget igazolni évente egy alkalommal, legfeljebb 3 napig terjedő betegszabadság esetén.

1967. évi Mt. 42/A. § (2) bek.

2000. január 1-jéig: 1992. évi Mt. 137. § (2) bek.

És a további távollétek?

- **Maratoni gyermekgondozási szabadság**
- **Tanulmányi célú távollétek hiánya**
- **Sabbatical?**

5) Amikor a szent tehén vadászat téves...

Munkavédelmi oktatás

[Mvt. 55. § (2a) bek.].

- 6/2024. (II. 8.) NGM rendelet: általános oktatási tematika (elektronikus) átadásával is teljesíthető
- CSAK az információtechnológiai és számítástechnikai eszközzel végzett irodai munkahelyi tevékenységre, munkakörre, álláshelyre, illetve ilyen távmunkavégzésre
- DE: szükség szerint ki kell egészíteni a kockázatértékelésben szereplő kockázatokkal kapcsolatos információkra épülő ismeretanyaggal is.
- A munkáltató gondoskodik arról, hogy a munkavállalók ismerjék + a munkavállalónak az általános oktatási tematikában szereplő ismereteket el kell sajátítani és alkalmazni.

Orvosi alkalmassági vizsgálat

- Csak jogszabályban meghatározott esetekben kötelező, vagy ha a munkáltató így dönt [Mvt. 49. § (1a) bek.].
- Új „tárcarendeletek” ahol kötelező: pl. 36/2024. (IX. 26.) NGM rendelet
- További kötelező esetek az eddig is hatályos ágazati jogszabályban (pl. egészségügy, közlekedés, ágazati biztonsági szabályzatok)
- DE: munkáltatói döntés alapja: kockázatértékelés

NGM: TÁJÉKOZTATÓ A MUNKABALESETEK ALAKULÁSÁRÓL A FELDOLGOZOTT MUNKABALESETI JEGYZŐKÖNYVEK ALAPJÁN, 2024. év

2. Összehasonlító adatok a munkabalesetek alakulásáról (a feldolgozott munkabaleseti jegyzőkönyvek alapján)

Megnevezés	Munkabalesetek száma (db)	Eltérés az előző év azonos időszakához képest (%)
Összes munkabaleset	20 240	-2,0
Ebből		
Halálos kimenetelű munkabaleset	75	21,0
Súlyos csonkulásos kimenetelű munkabaleset	31	-13,9
Egyéb súlyos kimenetelű munkabaleset	55	0,0
Összes súlyos kimenetelű munkabaleset	161	5,2
Csonkulásos kimenetelű munkabaleset	196	2,1

**10. A munkabalesetekkel kapcsolatos munkavédelmi hatósági intézkedések
2024.01.01. és 12.31. között**

	Intézkedések	Esetek száma / összege
1.	Hiányosságot megszüntető határozatok száma	361
	Intézkedési pontok száma	834
2.	Használatot felfüggesztő döntések száma	33
	Intézkedési pontok száma	40
	Érintett munkaeszközök száma	41
3.	Munkavégzéstől eltiltó döntések száma	9
	Intézkedési pontok száma	14
	Érintett munkavállalók száma	29
4.	Tevékenység felfüggesztő döntések száma	47
	Intézkedési pontok száma	62
	Érintett munkavállalók száma	499
5.	Figyelemfelhívások száma	0
	Intézkedési pontok száma	0
6.	Figyelmeztetések száma	233
	Intézkedési pontok száma	233
7.	Munkavédelmi bírsághatározat száma	129
	Intézkedési pontok száma	236
	Kiszabott bírság összege	375 133 200 Ft

Köszönöm a figyelmet!

kartyas

.gabor

@jak.ppke.hu

